מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שישה חלקי דיבר: שם עצם, שם תואר, פועל, מילת יחס, מילת קישור וכינוי גוף
- להבחין בין שם עצם לשם תואר ובין מילת יחס למילת קישור
- לתרגל שימוש נכון בחלקי דיבר שונים במשפט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – זיהוי חלק הדיבר במשפט

1. ב – שם תואר
2. ג – פועל
3. ב – כינוי גוף
4. ב – מילת קישור
5. א – מילת יחס
6. ג – כינוי גוף

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – שם עצם מציין אדם, חיה, דבר או מקום, לא פעולה.
2. נכון – כינוי גוף בא במקום שם שכבר הוזכר.
3. לא נכון – מילת הקישור אבל מציינת ניגוד בין רעיונות, לא דמיון.
4. נכון – מילת יחס מחברת בדרך כלל לשם עצם שאחריה.
5. לא נכון – שם תואר יכול לבוא לפני שם העצם או אחריו, בהתאם למשפט.
6. נכון – פועל מתאר פעולה או מצב.

חלק ג׳ – השלימו את המילה המתאימה

1. ל
2. היא
3. עפה
4. הגדול
5. ו
6. שולחן

חלק ד׳ – התאימו בין חלק הדיבר למילה דוגמה

- 1 – ד (ירושלים)
- 2 – ג (יפה)
- 3 – ה (קפץ)
- 4 – ב (עם)
- 5 – ו (כי)
- 6 – א (אתם)

חלק ה׳ – הסבר קצר

1. שם עצם מציין אדם, חיה, דבר או מקום (למשל: ילד). שם תואר מתאר איך שם העצם נראה או מרגיש (למשל: גדול).

חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

1. משפט תקין שבו מסומנים לפחות שלושה חלקי דיבר שונים בצורה נכונה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- רשימת חלקי דיבר: שם עצם, שם תואר, פועל, מילת יחס, מילת קישור, כינוי גוף
- דוגמאות תקינות כמו על/עם ליחס, ו/כי לקישור
- הסבר לפי תפקיד המילה: שם עצם מציין דבר, שם תואר מתאר אותו

טיפים להפעלה:

- אפשר לקשר את הדף לדימוי הרכבת ולבקש מהתלמידים לצייר קרון לכל חלק דיבר
- מומלץ להקריא את המשפטים בקול לפני שהתלמידים עונים
- ניתן לעבוד בזוגות על חלק ההתאמה והפתיחה כדי לעודד שיח על חלקי הדיבר

דף תרגול: חלקי דיבר

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במשפט יש סוגים שונים של מילים. בדף נלמד להכיר שישה סוגים: שם עצם, שם תואר, פועל, מילת יחס, מילת קישור וכינוי גוף.

📖 מילון קטן:

שם עצם	מילה שמציינת אדם, חיה, דבר או מקום
שם תואר	מילה שמתארת איך שם העצם נראה או מרגיש
פועל	מילה שמתארת פעולה או מצב
מילת יחס	מילה קטנה שמראה יחס, כמו על, עם, ל, מ
מילת קישור	מילה שמחברת בין חלקים במשפט, כמו ו, אבל, כי
כינוי גוף	מילה שמחליפה שם של אדם או דבר, כמו הוא, אני, הם

1 חלק א׳ – זיהוי חלק הדיבר במשפט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה חלק דיבר היא המילה קטן?

א) שם עצם ב) שם תואר ג) פועל ד) מילת יחס

2. איזה חלק דיבר היא המילה שיחק?

א) שם עצם ב) מילת קישור ג) פועל ד) כינוי גוף

3. איזה חלק דיבר היא המילה הוא?

א) שם עצם ב) כינוי גוף ג) שם תואר ד) מילת יחס

4. איזה חלק דיבר היא המילה ו?

א) מילת יחס ב) מילת קישור ג) פועל ד) שם עצם

5. איזה חלק דיבר היא המילה עם?

א) מילת יחס ב) מילת קישור ג) שם תואר ד) פועל

6. איזה חלק דיבר היא המילה אנחנו?

א) שם עצם ב) פועל ג) כינוי גוף ד) מילת קישור

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שם עצם הוא תמיד מילה שמתארת פעולה.	☐	☐
2	כינוי הגוף "הם" מחליף שם של אנשים או דברים ברבים.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	מילת הקישור "אבל" מחברת בין שתי מילים נרדפות.	☐	☐
4	מילת היחס "על" יכולה להופיע לפני שם עצם, כמו "על השולחן".	☐	☐
5	שם תואר תמיד בא אחרי הפועל במשפט.	☐	☐
6	הפועל "רץ" מתאר פעולה שמישהו עושה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה המתאימה

השלימו את המילה החסרה.

1. השלימו מילת יחס מתאימה: הילדה הלכה _____ בית הספר.

2. השלימו כינוי גוף מתאים: _____ קוראת ספר מעניין.

3. השלימו פועל מתאים: הציפור _____ בשמיים.

4. השלימו שם תואר מתאים: הבית _____ עומד ברחוב הראשי.

5. השלימו מילת קישור מתאימה: אני אוהב תפוחים _____ בננות.

6. השלימו שם עצם מתאים: ה_____ עומד ליד החלון.

4 חלק ד' – התאימו בין חלק הדיבר למילה דוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שם עצם	___	**א.** אתם
2. שם תואר	___	**ב.** עם
3. פועל	___	**ג.** יפה
4. מילת יחס	___	**ד.** ירושלים
5. מילת קישור	___	**ה.** קפץ
6. כינוי גוף	___	**ו.** כי

5 חלק ה' – הסבר קצר

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין שם עצם לשם תואר, והביאו דוגמה אחת לכל אחד.

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט שכולל לפחות שלושה חלקי דיבר שונים (לדוגמה שם עצם, פועל ושם תואר), וסמנו ליד כל מילה את חלק הדיבר שלה.

כרטיס יציאה

מהם שלושה מתוך ששת חלקי הדיבר שלמדנו היום?

תנו דוגמה למילת יחס ולמילת קישור.

איך אפשר להבדיל בין שם עצם לשם תואר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀